

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Juridiskt kön och medicinsk könskorrigering (SOU 2014:91)

Socialdepartementets dnr S2015/418/FS

Allmänna synpunkter på förslagen

Förslag till lag om ändring av juridiskt kön

Försäkringskassan välkomnar utredningens förslag till en ny lag om ändring av juridiskt kön. Förslaget skulle minska risken för att unga transpersoner utsätts för diskriminering och annan kränkande behandling, vilket också skulle minska risken för sjukskrivningar på grund av psykisk och fysisk ohälsa inom gruppen. Förslaget skulle alltså få en positiv effekt inom sjukförsäkringsområdet för just denna grupp.

Försäkringskassan är också positiv till att utredningen utgår från FN:s och EU:s konventioner om mänskliga rättigheter och lyfter fram barnrättsperspektivet. Vi tycker även att det är bra att utredningen tar upp normer och normkritiskt tänkande.

Förslag till lag om tillståndsprövning av vissa ingrepp i könsorganen och avlägsnande av könskörtlarna

Försäkringskassan har inga synpunkter på detta förslag.

Kap. 8 Folkbokföringen vid ändrad könstillhörighet

Försäkringskassan ser positivt på att det enligt förslaget ska finnas ett hänvisningsnummer som gör det möjligt att följa det tidigare personnumret även sedan personnumret ändras på grund av det juridiska könsbytet. Försäkringskassan har redan idag en sådan möjlighet genom unika kund-id som följer med vid byte av juridiskt kön.

Övriga synpunkter

Arbetet med jämställdhetsintegrering kräver könsuppdelad statistik och könsspecifika personnummer

Från annat håll har framhållits att könsneutrala personnummer skulle kunna bidra till en förbättrad situation för unga transpersoner. Försäkringskassan bedömer dock att det behövs könsspecifika personnummer för att skapa könsuppdelad statistik. Könsuppdelad statistik är nödvändig för att kunna följa

upp och analysera kvinnors och mäns villkor och behov. Den har därmed också en avgörande roll i arbetet med jämställdhetsintegrering.

Införandet av ett tredje juridiskt kön

En annan fråga som inte diskuteras i utredningen är införandet av ett tredje juridiskt kön. Försäkringskassan anser att det skulle kunna underlätta för de transpersoner som inte identifierar sig som man eller kvinna, samt för barn med medfödd avvikelse i könsutvecklingen och frågan bör därför utredas.

Risker för missbruk

Försäkringskassan saknar en analys i utredningen av risken för att personer med andra intentioner än lagstiftarens använder sig av möjligheten att ändra juridiskt kön. Vi anser därför att det under det fortsatta lagstiftningsarbetet bör övervägas om det finns anledning att utveckla regleringen för att förebygga detta.

Behov av att se över socialförsäkringsbalken

Försäkringskassan noterar slutligen att om den nya lagen träder i kraft bör socialförsäkringsbalken och kompletterande lagstiftning granskas språkligt. Som exempel kan nämnas att en person som är gravid och föder barn benämns som kvinna eller med pronomenet hon, vilket den nya lagen skulle göra problematiskt.

Beslut om detta yttrande har fattats av tf generaldirektör Ann Persson Grivas i närvaro av rättschef Eva Nordqvist, enhetschef Cecilia Strandberg och verksamhetsutvecklare Brittmari Seppä, den senare som föredragande.

Ann Persson Grivas

Brittmari Seppä